

**การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2**

**THE DEVELOPMENT CREATIVE LEADERSHIP OF THE SCHOOL PRINCIPALS IN MAE
TANG DISTRICT UNDER CHIANG MAI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2**

ก้องเกียรติ วิวัฒนรัตน์กุล

Kongkiat wiwatrattanakul

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Master of Education Program in Educational Administration, Chiang Mai Rajabhat University, Thailand.

Corresponding Author's Email: Kongkiat.w@hotmail.com

Received: 2025-04-11

Revised: 2025-04-25

Accepted: 2025-04-24

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 3) จัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 193 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ประสพการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลำดับความจำเป็นที่ต้องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน รวมจำนวน 25 แนวทาง

คำสำคัญ : การพัฒนา; ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to examine the level of creative leadership, 2) to compare the creative leadership, and 3) to develop and validate recommendations for enhancing creative leadership among school administrators in Mae Taeng District, under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 193 teachers who were actively teaching in the academic year 2023. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and one-way analysis of variance (ANOVA).

Research findings revealed that:

1) The creative leadership of school administrators was found to be at a high level both overall and in each aspect. The dimension with the highest average score was creative thinking, followed by visionary leadership. The dimension with the lowest average score was flexibility and adaptability.

2) A comparison of school administrators' creative leadership based on teachers' opinions categorized by gender, years of experience, and school size indicated that there were no statistically significant differences at the .05 level.

3) The development and validation of proposed guidelines for enhancing the creative leadership of school administrators resulted in a total of 25 guidelines, prioritized according to the perceived need for development across the five dimensions of creative leadership.

Keywords: Development; Creative leadership; Principal

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ยังอยู่ในช่วงเวลาทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลากหลายประการ เป็นช่วงเวลาที่แนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ดังนั้นการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” Office of the National Economic and Social Development Council (2022) ทุกคนจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ของวันนี้และอนาคตข้างหน้าให้สมบูรณ์อย่างเต็มกำลัง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมสมัยใหม่ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิต Pattama (2021)

โดยเฉพาะด้านการศึกษาการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบต่อการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการบริหาร การศึกษาทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่เกิด ขึ้นอยู่ตลอดเวลา สามารถจูงใจผู้อื่นด้วยความรู้ เทคนิค วิธีการหรือแนวทางแบบใหม่ เพื่อสร้างสรรค์หรือผลิตสิ่ง ใหม่ร่วมกัน นำไปสู่การสร้างบรรยากาศหรือวัฒนธรรมองค์การแบบใหม่ที่มีความท้าทายอยู่เสมอ และผู้นำยุคใหม่ ต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและซับซ้อนมากกว่าในอดีต (Khamthanet, Suwannataiy and Jantharangsri, 2022)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารโรงเรียน เพราะโรงเรียนประกอบด้วยคนจำนวนมาก ต่างคนต่างทำงานไม่ประสานกัน เกิดความขัดแย้งกัน การบรรลุเป้าหมายย่อมล่าช้าและไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้นำ องค์การที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้ต้องมีทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skill) ควบคู่กับทักษะ การเป็นผู้บริหาร (Managers Skill) ซึ่งหมายถึงภาวะผู้นำและการบริหารจัดการอยู่ในบุคคลเดียวกัน Kaewsuwan (2020) สอดคล้องกับ Hardyao (2021) ในการบริหารและประสานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือการมีผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีพฤติกรรมการบริหารที่เน้นการจูงใจเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในการ บริหาร มีมุมมองเชิงบวกที่เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส สามารถปรับตัวอย่างยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษา Ritbamrung and Areerat, (2014) เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ปฏิบัติได้ นำ ความรู้ไปใช้เป็น มีทักษะต่อยอดในการสร้างความรู้ได้ คือได้ทั้งวิชาและอุปนิสัย (Panich, 2015)

รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 เปรียบเทียบกับปี การศึกษา 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่าผลการทดสอบ O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของอำเภอแม่แตงโดยรวมคะแนนเพิ่มขึ้น แต่ค่าเฉลี่ย โดยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของระดับประเทศ Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2 (2023) ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการจัด การศึกษาขององค์กร ซึ่งคนที่จะเข้ามาเป็นผู้นำของสถานศึกษาในยุคที่สังคมไทยมีการขับเคลื่อนประเทศเข้าสู่ ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำและผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่ายให้ไปสู่ ความสำเร็จและก้าวหน้า รวมทั้งการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น อาจมีปัญหาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังขาดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และ ความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ให้สถานศึกษามีความพร้อมสู่การบริหาร การเรียนรู้ สามารถกระตุ้นผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลใน อนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
3. เพื่อจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยดำเนินการ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ศึกษาระดับและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูในสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งหมด 386 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 193 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (1970) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ 5 ข้อ, ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5 ข้อ, ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5 ข้อ, ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 10 ข้อ, และด้านการทำงานเป็นทีม 5 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

1.3 การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่าข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

2) ผู้วิจัยดำเนินการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

3) ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

4) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 193 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้แก่สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับกลับคืนมา จำนวน 193 ฉบับ คิดเป็น 100 %

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยได้วิเคราะห์เนื้อหา ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน คำนวณค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)

3) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ระยะที่ 2 จัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำผลที่ได้จากระยะที่ 1 มายกร่างข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยนำร่างข้อเสนอแนะและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ตรวจสอบ โดยใช้วิธีการประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control หรือ AIC) ปรับแก้การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

การตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน และอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน รวมจำนวนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็นการประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (AIC) และแบบบันทึกการประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (AIC) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (AIC) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางฯ ที่ผู้วิจัยร่างขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (AIC)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางฯ เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	ระดับภาวะผู้นำ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.37	0.78	มาก	2
2.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.34	0.82	มาก	3
3.ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.31	0.86	มาก	5
4.ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.41	0.76	มาก	1
5.ด้านการทำงานเป็นทีม	4.32	0.83	มาก	4
โดยรวม	4.35	0.81	มาก	-

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ในภาพรวม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการศึกษาการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่า

ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ	จำนวน	t-test for Equality of means			
			$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
	ชาย	64	4.38	0.66	0.440	0.660
	หญิง	129	4.33	0.70		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่า เพศชายมีความเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.66) เพศหญิงมีความเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.70) โดยรวมทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่มีความแตกต่าง

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ความแปรปรวน	df	ss	MS	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.979	0.326	0.687	0.561
	ภายในกลุ่ม	190	89.747	0.475		
	รวม	193	90.726			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความแตกต่าง

2.3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ความแปรปรวน	df	ss	MS	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.881	0.941	2.012	0.137
	ภายในกลุ่ม	191	88.845	0.468		
	รวม	193	90.726			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าขนาดสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความแตกต่าง

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า

ลำดับความจำเป็นที่ ต้องการพัฒนา	ข้อเสนอแนะและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
1.ด้านการมีความ ยืดหยุ่นและปรับตัว	1.ผู้บริหารพัฒนาตนเองผ่านกรณีศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา และกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยมุ่งที่ผลประโยชน์ส่วนรวม 2.ผู้บริหารควรแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และสร้างสรรค์ จริ่งใจ ยุติธรรม 3.ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากรให้รู้จักการตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงาน 4.ผู้บริหารควรส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา และทรัพยากรการเรียนรู้ทั่วโลก 5.ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีหรือใช้แนวทางที่ได้จากการคิดอย่างหลากหลายมาจัดการข้อมูล เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
2.ด้านการทำงานเป็น ทีม	1.ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานเพื่อสร้างความเชื่อใจในทีม (Trust Building) 2.ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความพยายามในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อการพัฒนาความเป็นผู้นำในทีม (Team Leadership) 3.ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และปริมาณงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมองเห็นประโยชน์ของสถานศึกษาและผลประโยชน์ส่วนตน 4.ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้บนฐานชีวิตด้วยภูมิปัญญา อาชีพ ชุมชน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5.ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อการแก้ไขความขัดแย้งในทีม (Conflict Resolution)

3.ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจก บุคคล	1.ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในบทบาทและเห็นคุณค่าของบุคลากรแต่ละคน โดยมอบ หมายงานตรงตามความสามารถและกระจายงานอย่างเป็นธรรม 2.ผู้บริหารเสริมสร้างการปฏิบัติงานด้วยหลักการมีส่วนร่วม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3.ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงสร้าง สรรค์ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสานวิสัยทัศน์สู่เป้าหมายอย่างยั่งยืน 4.เปิดโลกแห่งประสบการณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 5.ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจให้แก่บุคลากรในการบริหารสถานศึกษา และมุ่งเน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา
4.ด้านการมีวิสัยทัศน์	1.ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเกิดความสำเร็จ ไว้วางใจ และผูกพันต่อองค์กร 2.ผู้บริหารควรสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานให้มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกัน โดยเปิดโอกาสระบบการทำงานใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน 3.ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้อภิปรายประเด็นความคิดใหม่ๆ ทางการศึกษา โดยร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนด้วยกันอย่างสม่ำเสมอ 4.ผู้บริหารควรแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ และนำนวัตกรรมการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5.ผู้บริหารเสริมสร้างการระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน
5.ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	1.ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระด้วยเคารพและให้เกียรติผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาค 2.ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานนำระบบนวัตกรรมการทำงานใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน การแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมเพื่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ 3.ผู้บริหารควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากการระดมความคิดของผู้ร่วมงานอย่างชื่นชมและจริงใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน 4.ผู้บริหารควรนำนวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนาสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนได้ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ 5.ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีทักษะด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ทันต่อเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ

ตารางที่ 5 การตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ทั้ง 5 องค์ประกอบ

คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว, ด้านการทำงานเป็นทีม, ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล, ด้านการมีวิสัยทัศน์, และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 รวม 25 แนวทาง

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ในขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นการจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำผลที่ได้จากระยะที่ 1 มายกร่างข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยนำร่างข้อเสนอแนะและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ตรวจสอบ โดยใช้วิธีการประชุมระดมความคิดสร้างสรรค์ (AIC) ปรับแก้การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลำดับความจำเป็นที่ต้องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน รวมจำนวน 25 แนวทาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม มีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้รับการขับเคลื่อนด้านแนวทางการดำเนินงาน โดยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือติดตามและให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารงานที่ง่ายและสะดวกขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละ

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการด้านการศึกษได้ตรงตามอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษาก่อให้เกิดเป็นผลงานได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ Chuayngan (2022) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Deeduangphan (2022) ได้ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ต่างได้ใช้โอกาสสนับสนุนแก่บุคลากรทุกคนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน พิจารณาจากบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมากจับคู่ทำงานร่วมกับบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อย เน้นการสร้างสรรค์บรรยากาศการทำงานแบบเป็นกันเอง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรอย่างยุติธรรม สอดคล้องกับ Amrananth (2016) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ Cheha (2021) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่าง

3. การจัดทำและตรวจสอบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลำดับความจำเป็นที่ต้องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน รวมจำนวน 25 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยภาพรวม มีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรขับเคลื่อนด้านแนวทางการดำเนินงานที่มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือติดตามและให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารงานที่ง่ายและสะดวกขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการด้านการศึกษาได้ตรงตามอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษาก่อให้เกิดเป็นผลงานผลิตภาพได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ควรนำผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากไปปรับใช้เพื่อการวางแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่แตงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต่างได้ใช้โอกาสสนับสนุนแก่บุคลากรทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน ดังนั้นผู้บริหารและสถานศึกษาควรพิจารณาบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมากจับคู่ทำงานร่วมกับบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อย เน้นการสร้างสรรค์บรรยากาศการ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2568)

ทำงานแบบเป็นกันเอง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ผู้บริหารให้เกียรติแก่บุคลากร รับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรอย่างยุติธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ควรนำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจากการศึกษาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้และประเมินความสำเร็จ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาในโอกาสต่อไป

2.4 ศึกษาผลการนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้

References

- Amrananth, K. (2016). *Creative Leadership of School Administrators in Mae Wong District under the Office of Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 2* (Master of Education Thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University. Nakhon Sawan.
- Cheha, I. (2021). *Creative Leadership of School Administrators under the Office of Pattani Primary Educational Service Area 2*. (Graduate School), Yala Rajabhat University. Yala.
- Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. (2023). *Annual Action Plan for Fiscal Year 2024*: Chiang Mai.
- Chuayngan, N. (2022). *Creative Leadership Affecting the Effectiveness of School Administration under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 2* (Master of Education Thesis). Rambhai Barni Rajabhat University. Chanthaburi.
- Deeduangphan, J. (2022). *Creative Leadership of School Administrators Affecting Learning Organization of Schools under the Mukdahan Secondary Educational Service Area Office* (Master of Education Thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Hardyao, T. (2021). *Needs and Guidelines for Developing Creative Leadership of School Directors under the Office of Phetchabun Primary Educational Service Area* (Master of Education Thesis). Naresuan University. Phitsanulok.

- Kaewsuwan, P. (2020). *The Development of Creative Leadership of Teachers at Wat Pratuya School, Tha Chang District, Surat Thani Province under the Office of Surat Thani Primary Educational Service Area 2* (Master of Education Thesis). Surat Thani Rajabhat University. Surat Thani.
- Khamthanet, P., Suwannataiy, W., & Jantharangsri, T. (2022). Motivational Factors Affecting Transformational Leadership of School Administrators under the Office of Primary Educational Service Areas in Sakon Nakhon Province. *Journal of Educational Administration and Leadership*, 10(39), 20-28.
- National Economic and Social Development Plan (2023-2027). (2022). *Thirteenth Edition*: Office of the National Economic and Social Development Council.
- Panich, W. (2015). *Ways to Create Learning for Students in the 21st Century*. Bangkok: Sodsri-Saridwongso Foundation.
- Pattama, K. (2021). *Guidelines for Developing Creative Leadership of School Administrators under the Surin Secondary Educational Service Area Office* (Master of Education Thesis). Mahasarakham University. Mahasarakham.
- Ritbamrung, S., & Areerat, W. (2014). Creative Leadership of School Administrators Affecting School Effectiveness under the Office of Secondary Educational Service Area 30. *Journal of Education, Graduate Studies Research Edition*, 8(2), 190-197.